

از ایده تا محصول

لازم است در ابتدای این یادداشت تعریفی از واژه نخبه داشته باشیم. نخبه به شخصی گفته می‌شود که در یک پویایی و استمرار زمانی به وضعیتی رسیده و اثرگذاری ویژه‌ای در امور کشور داشته است. افرادی که در این تعریف قرار می‌گیرند اکثرا از استادان دانشگاه، پژوهشگران و فناوریان بزرگ و عالی کشور هستند و در دوره میانسالی قرار دارند. اما افراد دیگر، کسانی هستند که ایده‌ای دارند و این ایده آنها از طریق بنیادهای استانی در جشنواره‌های اختراعات و شکوفایی ما شرکت داده می‌شوند. به‌طور متوسط هر دوماه یکبار در یکی از استان‌ها در مناطق هشت‌گانه کشور این جشنواره‌ها برگزار می‌شوند و داروان‌شان نیز ملی و منطقه‌ای هستند.

ایین ایده‌ها و اختراعات در سه سطح مورد شناسایی، ارزیابی و سطح‌بندی قرار می‌گیرند و درنهایت در صورت پذیرفته شدن، به دالان تسهیلات بنیاد ملی نخبگان یا معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری راه پیدا می‌کنند. اگر این ایده و اختراع قابلیت تجاری‌سازی شدن داشته باشد از طریق بنیاد به یکی از پارک‌های علم و فناوری معرفی می‌شود و ضمن آنکه در دالان تسهیلات قرار می‌گیرد تا به چرخه تجاری‌سازی وارد شود، به امکانات مورد نیاز هم دسترسی پیدا می‌کند. تسهیلات ممکن است سببی از تسهیلات مالی، حقوقی، گمرکی، تجهیزاتی، مشاوره و... باشد. این تسهیلات کمک می‌کند ایده‌های که از منظر استادان اهل فن قابلیت تجاری‌شدن دارند از ایده به محصول تبدیل شوند. ممکن است این ایده به‌نحوی باشد که قابلیت ورود انبوه به بازار را هم داشته باشد.

در این حوزه هم پارک‌های علم و فناوری یا معاونت تجاری‌سازی به این فرد یا شرکت کمک می‌کند تا این محصول خود را وارد بازار کند. به همین دلیل است که می‌گوییم کسانی که ایده‌شان به محصول برسد، باید از قالب فرد خارج شوند و به یک استارت‌آپ و شرکت دانش‌بنیان نوا تبدیل شوند. وقتی ایده اولیه به اینجا رسید اتوماتیک‌وار به تسهیلات قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان نیز وصل می‌شود که ابتدایی‌ترین تسهیلی که می‌تواند بگیرد، تسهیل مالی است که از کانال نوآوری و شکوفایی به آنها تعلق می‌گیرد.

مطلب بعدی آن است که این شرکت‌ها باید بازار را بشناسند و در عمل‌دارت و... هم بتوانند موفق عمل کنند. پس سطح‌بندی مراحل به این شکل است که افراد خلاق از طریق جشنواره‌ها وارد این مسیر می‌شوند و البته بعد از ورود سرنوشت متفاوتی خواهند داشت یا می‌توانند ایده خود را به تجاری‌سازی برسانند یا اینکه نمی‌توانند. برخی از عدم پشتیبانی و حمایت نهادهای و سازمان‌های دولتی و... گلایه می‌کنند؛ اما باید به این نکته توجه داشت که ثبت اختراع یا ایده به منزله ورود به بنیاد ملی نخبگان نیست. شاید یک ایده فقط به درد خود فرد بخورد یا جنبه تجاری‌سازی نداشته باشد و شامل این سطوح و مراحل که از آنها سخن گفتیم، نباشد.

✽ دبیر ستاد توسعه فرهنگ علم، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در جلسه شورای استان تهران مطرح کرد

امنیت ملی زمینه‌ساز پیشرفت علمی

🔴 **رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در جلسه شورای استان تهران**

فرهنگی را لازمه توسعه بخش‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی و... جامعه‌عنوان کرد. رئیس دانشگاه آزاد اسلامی به چندمهارتی کردن کارکنان دانشگاه‌هم اشاره کرد و خطاب به روسای واحدها تاکید کرد این موضوع را مدنظر قرار دهند و از طریق دفتر آموزش نیروی انسانی دائما آنها را تحت آموزش‌های روز و کاربردی قرار دهند. میرزاده یکی از دلایل تخلفات مالی و اداری موجود در واحدها را ناشی از عدم آشنایی مدیران با بخشنامه‌های جدید دانست و گفت: «خوشبختانه با شکل‌گیری شورای مرأت در دانشگاه آزاد اسلامی، میزان نارسایی‌های بخشنامه‌ها تا حد بسیار زیادی کاهش یافته است.»

🔴 **گسترش رشته‌های جدید و کاربردی** او همچنین از روسای واحدهای استان

«هیچ رشته بدون مجوزی نداریم» این تاکید سخنگوی

دانشگاه آزاد اسلامی درباره تمام رشته‌محل‌های با‌موزن و بدون این‌دانشگاه از مقاطع کاردانی تا دکتری حرفه‌ای است تا شاید اتمام حجتی برای تمام مغرضانی باشد که مدت‌هاست قصد مانع‌تراشی در روابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و این دانشگاه را دارند. دیروز مجتبی علوی‌فاضل سخنگوی دانشگاه‌آزاداسلامی و بهروز دانشیان رئیس مرکز سنجش و پذیرش این دانشگاه در نشست خبری خود با اصحاب رسانه از موضوعات مختلفی سخن گفتند و به ابهامات زیادی پاسخ دادند. علوی‌فاضل خطاب به اصحاب رسانه تاکید کرد که چشم بینا و روایان صادق دانشگاه باشند.او در این جلسه تاکید کرد امروز با پذیرش بدون آزمون دانشگاه‌آزاداسلامی سد کنکور برای ۹۷ درصد از رشته‌های این دانشگاه شکسته شد. مجوز رشته‌محل‌ها، زمان اعلام نتایج آزمون‌های دانشگاه، آغاز فرآیند ثبت‌نام در رشته‌های بدون آزمون، میزان ظرفیت پذیرش در مقاطع مختلف و دلیل تاخیر در اعلام نتایج ارشد، تنها بخشی از سخنان سخنگوی دانشگاه در این نشست بود. سخنگوی دانشگاه آزاد اسلامی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به ممیزی رشته‌های واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی گفت: «در دفترچه پذیرش دانشگاه آزاد اسلامی در سال ۹۵ هیچ رشته فاقد مجوزی وجود ندارد و همه رشته‌های باآزمون و بدون آزمون در همه مقاطع دارای مجوز هستند. در آبان پارسال براساس استنادردهای آموزشی ممیزی رشته‌های دانشگاه آزاد اسلامی در مقاطع کارشناسی‌ارشد و دکتری آغاز شد و گروهی مرکب از کارشناسان در تمام استان‌ها با روسای واحدها و معاونان آموزشی پرونده تک‌تک رشته‌ها به همراه مستندات بررسی شد و در مجموع

در نشست خبری سخنگوی دانشگاه آزاد اسلامی مطرح شد

سد کنکور را شکستیم

🔴 **مجتبی علوی‌فاضل، سخنگوی دانشگاه آزاد اسلامی**

رشته‌هایی که نیاز به جذب هیات‌علمی داشتند، مشخص شدند. علوی‌فاضل مبنای تصویب رشته‌های دانشگاه آزاد اسلامی را قانون دانست و تاکید کرد کاری خلاف قانون انجام نخواهیم داد. او تاکید کرد هیچ شخصی در این دانشگاه ذی‌نفع نیست و ما خود را موظف به تحقق سیاست‌های کلی نظام می‌دانیم. او گفت: «براساس قانون هر رشته‌ای برای تصویب باید به دفتر گسترش وزارت علوم در گروه غیرپزشکی و دفتر گسترش وزارت بهداشت در گروه علوم پزشکی ارسال شود. همچنین براساس قانون مصوب مجلس شورای اسلامی، چنانچه وزارت بهداشت یا وزارت علوم رشته‌ای را تصویب نکرد، یک کمیته سفره

آن اشاره کرد. به گفته او، در حال حاضر ۷۸۶ مدیر زن در دانشگاه آزاد اسلامی مشغول به کارند که این میزان نسبت به سال‌های گذشته افزایش چشمگیری داشته است. او گفت: «درحال حاضر حدود ۴۴ درصد دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی را دانشجویان خانم تشکیل می‌دهند، همچنین حدود هفت‌هزار عضو هیات‌علمی دانشگاه نیز بانوان هستند که باید از توانمندی‌های آنان بهره بیشتری برد.» رئیس دانشگاه آزاد اسلامی همچنین با تاکید بر گسترش شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه فرهنگ گفت: «زمینه اصلی هفتادویکمین اجلاس شورای مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی، موضوع فرهنگ است، تمام واحدها نیز باید سعی کنند آثار و محصولات دانش‌بنیان و طرح‌های فرهنگی ماندگار خود را برای نمایش در این اجلاس آماده کنند.»

🔴 **نوابخش: جذب ۱۸۰۰ عضو هیات‌علمی جدید تا پایان سال** مهرداد نوابخش، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان تهران نیز در این نشست به ارائه گزارشی از وضعیت استان پرداخت و گفت: «در حال حاضر استان تهران دارای ۲۴ واحد دانشگاهی است و بیش از ۱۷ هزار عضو هیات‌علمی به صورت تمام‌وقت، نیمه وقت و مدعو با این واحدها همکاری می‌کنند.» او افزود: «با تمهیداتی که توسط مدیریت دانشگاه اندیشیده شد، وضعیت ساختار هیات‌علمی در این استان نسبت به سال‌های گذشته مطلوب‌تر شده است. همچنین تا پایان سال قرار است هزار و ۸۰۰ عضو هیات‌علمی جدید نیز جذب کنیم.»

نشست

متشکل از نماینده شورای عالی انقلاب فرهنگی، نماینده وزارت علوم یا وزارت بهداشت و نماینده دانشگاه آزاد اسلامی تصویب رشته موردنظر را مورد بررسی قرار می‌دهد و نتیجه را به وزیر علوم یا وزیر بهداشت از طریق رئیس کمیته ابلاغ می‌کند. او ادامه داد: «دانشگاه آزاد اسلامی در زمینه مدارک فارغ‌التحصیلان این دانشگاه به همین قانون استناد می‌کند و در فرم جدید مدارک مصوبه قانونی مجلس قید می‌شود. در حال حاضر ممیزی رشته‌ها رو به اتمام است و تاکنون بیش از ۹۰ درصد کار تمام شده است.» او در مورد تعداد رشته‌هایی که یک داوطلب می‌تواند انتخاب کند، توضیح داد: «داوطلبان در مقطع کارشناسی‌ارشد با آزمون و بی‌آزمون می‌توانند صد کدرشته‌محل انتخاب کنند. همچنین داوطلبان در مقطع دکتری تخصصی می‌توانند ۴۰ انتخاب، در مقاطع کارشناسی و کاردانی بدون آزمون یک انتخاب و در مقاطع کارشناسی و کاردانی و دکتری حرفه‌ای باآزمون ۲۰ کدرشته‌محل انتخاب کنند.» سخنگوی دانشگاه آزاد اسلامی در مورد تعداد فعات انتخاب رشته نیز این‌گونه توضیح داد: «ممکن است یک داوطلب بخواهد بعد از اینکه انتخاب رشته خود را انجام داد اطلاعات ثبت‌نامی خود را ویراش کند. در این صورت می‌تواند با مراجعه مجدد به سایت ثبت‌نام کرده و مرکز پذیرش دانشگاه آخرین انتخاب رشته داوطلب را ملاک عمل قرار می‌دهد.» علوی‌فاضل ادامه داد: «همچنین داوطلبان می‌توانند همزمان در چند رشته و گروه در دوره بدون آزمون ثبت‌نام کنند و درنهایت در یکی از انتخاب‌های خود پذیرفته می‌شوند و می‌توانند ثبت‌نام نهایی خود را انجام دهند. داوطلبان توجه داشته باشند محل مصاحبه هیچ ربطی به انتخاب داوطلب، محل پذیرش یا اولویت‌های انتخابی ندارد.»

انتصاب اعضای هیات‌امنای دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)

رئیس‌جمهوری در اجرای ماده چهارم اساسنامه دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) و به پیشنهاد وزیر علوم، تحقیقات و فناوری سیداحمد معتمدی، سیدمحمد بهشتی شیرازی، فریدون همتی، محمد تقی‌خانی، سعید سهراب‌پور و حسن غفوری‌فرد را به‌عنوان اعضای هیات‌امنای این دانشگاه منصوب کرد. در بخشی از این حکم آمده است: «در اجرای بند «۷» ماده «۴» اساسنامه دانشگاه بین‌المللی امام‌خمینی(ره) مصوب ۱۳۷۷/۴/۳۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی و بنا به پیشنهاد وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری به موجب این حکم برای مدت چهارسال به‌عنوان «عضو هیات‌امنای دانشگاه بین‌المللی امام‌خمینی(ره)» منصوب می‌شوید.»

دانشگاه

ابراهیم واشقانی فراهانی

در مراسم افتتاح هفتادوهفتمین مرکز رشد دانشگاه آزاد اسلامی:

بزرگ‌ترین جهاد، جهاد علمی است

🔴 **ابراهیم واشقانی فراهانی**

مراسم افتتاح این مرکز به اهمیت اتصال به حوزه صنعت سخن گفت. این در حالی است که دانشگاه آزاد اسلامی استان لرستان قصد ایجاد چهار مرکز رشد در سال ۹۵ را دارد که در اولین مرکز آن در دورود به ثمر نرفته‌است. ابراهیم واشقانی فراهانی، معاون پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی در مراسم افتتاح این مرکز گفت: «حرکت هدفمند براساس موقعیت‌شناسی و هدف‌سنجی در محیط پیرامون و شناسایی موقعیت‌های بومی و منطقه‌ای است و با همه ناملایمات و تحریم‌هایی که صنعت ما را آزار می‌دهد، انتظار می‌رود ارتباط بین صنعت و جامعه و همچنین شناسایی نیازهای آن که از اهم ماموریت‌هاست در دانشگاه صورت گیرد. براین اساس همکاران دانشگاهی باید با برنامه‌ریزی مناسب و مطلوب در این مسیر گام بردارند، زیرا عدم داشتن برنامه مشخص، نتیجه قابل توجهی به همراه نخواهد داشت.» واشقانی فراهانی همچنین بر انجام تحقیقات هدفمند در مراکز رشد تاکید کرد و گفت: «بزرگ‌ترین جهاد، جهاد علمی است که به فرموده مقام معظم رهبری، همین جهاد علمی جوانان است که می‌تواند موجب سرافرازی کشورمان شود. برخی واحدها از کمبود بودجه در زمینه پژوهش گلایه دارند ولی برخی مدیران واحدها با مدیریت درست همین بودجه، زمینه‌ساز اقدامات موثری شده‌اند.» سیدحسین قربانی، رئیس واحد دورود در ابتدای مراسم طی سخنانی با اشاره به عملکرد واحد دورود در بحث شرکت‌های دانش‌بنیان و چگونگی شکل‌گیری مراحل راه‌اندازی مرکز رشد واحدهای فناوری این واحد گفت: «با توجه به منویات مقام معظم رهبری درباره اقتصاد مقاومتی، ایجاد اشتغال و دستیابی به تولیفات مبتنی‌بر دانش داخلی باید شرایطی فراهم ساخت که نخبه‌های علمی و مراکز رشد در این مسیر قرار گیرند.»

ظرفیت بورس سال آینده

🔴 **مجتبی صدیقی**

مجتبی صدیقی، رئیس سازمان امور دانشجویان با اشاره به ظرفیت بورسیه داخل و خارج گفت: «ظرفیت بورسیه داخل هنوز جمع‌بندی نشده است، ولی پیش‌بینی می‌شود امسال ۲۰۰ تا ۳۰۰ نفر بورسیه داخل شوند. با توسعه تحصیلات تکمیلی در کشور و وفور فارغ‌التحصیلان دکتری، نیاز به بورسیه مانند گذشته نیست. در گذشته فارغ‌التحصیلان دکتری کم بودند و نیاز داشتیم سرمایه‌گذاری در این بخش داشته باشیم، بنابراین جمعیت بیشتری در حوزه بورس می‌دیدیم اما طی دو سه سال گذشته، تعداد مورد نیاز به بورسیه کاهش یافت. البته درخواست‌ها کاهش نیافته است چون دانشجویان دکتری معمولاً تمایل دارند از بورسیه استفاده کنند. این در حالی است که دانشگاه‌ها ترجیح می‌دهند از فارغ‌التحصیلان دکتری استفاده کنند. به ۱۰ عضو هیات‌علمی نیاز دارند، ممکن است یا مراکز استان‌ها اعلام کنند که به ۵۰۰ پرونده برای اعلام نیاز مراجعه کنند.»

گسترش همکاری‌های علمی و پژوهشی با ایتالیا

🔴 **محمدرضا شمس‌اردکانی**

و گفت: «دانشگاه آزاد اسلامی بزرگ‌ترین دانشگاه حضوری جهان است و با داشتن شعبه‌های متعدد در سراسر کشور از موقعیت ویژه‌ای برخوردار است، به‌علاوه در زمان کنونی بستر مناسبی برای گسترش همکاری‌های علمی و پژوهشی ازجمله تبادل استاد و دانشجو و پیشبرد پروژه‌های تحقیقاتی مشترک هم‌اکنون فراهم شده است. ارتقای سطح و کیفیت همکاری مشترک بین دانشگاه آزاد اسلامی و دانشگاه جنوا قابلیت ارائه در طرح تحقیقاتی کمیسیون اروپا موسوم به افق ۲۰۲۰ (EU Horizon ۲۰۲۰) را داراست.» همچنین در این جلسه آنجلو موسایو، مدیر سرویس روابط بین‌الملل دانشگاه جنوای ایتالیا از گسترش همکاری‌ها در بخش دندانپزشکی با دانشگاه آزاد اسلامی استقبال کرد.

۶۶ درصد نشریات علمی علوم انسانی در تهران

🔴 **مظفر شریفی**

علوم انسانی است به‌طوری‌که در مجموع ۶۶/۶ درصد نشریات این حوزه در تهران تولید می‌شوند. از مجموع هزار و ۱۷۲ نشریه علمی کشور، ۶۴۳ نشریه مربوط به حوزه علوم انسانی است که بیشتر این نشریات در شهر تهران منتشر می‌شود. از مجموع کل نشریات علوم انسانی کشور، ۴۲۸ نشریه که ۶۶/۶ درصد نشریات علمی این حوزه را به خود اختصاص می‌دهد، در شهر تهران منتشر می‌شود و شهر قم در مرتبه دوم تولید و انتشار نشریات علمی مربوط به علوم انسانی قرار دارد. درحال حاضر هیچ‌یک از نشریات علمی علوم انسانی کشور در پایگاه بین‌المللی آ‌ی‌اس‌آی نمایه نشده است.»